

**ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ СУБ'ЄКТИВНОГО ПЕРЕЖИВАННЯ
САМОТНОСТІ У ЗНАЧИМИХ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИНАХ**

Самотність – одна з головних проблем у забезпеченні психологічного благополуччя. Це гостре внутрішнє, суб'єктивне переживання. Страх самотності має давнє коріння: весь первісний період історії, що нараховує не одну тисячу років, людина, що залишилася одна, не могла вижити. У первісному суспільстві найтяжчою карою була не страта, а вигнання, тобто покарання самотністю. Ця традиція збереглася і в сучасному суспільстві. Причому сучасне вигнання – це не обов'язково видалення від суспільства. Існують різні способи психологічного відчуження: відмова від спілкування, бойкот, обструкція і т.п.

Самотність – особистісний феномен, причинами якого можуть бути як соціальні, так і індивідуально-особистісні фактори. Дане почуття поширене серед людей, які не мають близьких стосунків, у яких відсутні дружні зв'язки і не тільки. Глибинний зміст людського "Я" виявляється в людських стосунках і яскравими, неповторними барвами вплітається в канву об'єктивних суспільних відносин. Це дає змогу виділити їхній особливий рівень – міжособистісні стосунки, які ґрунтуються на основі певних дій, почуттів людини, що виникають у неї з приводу інших людей, їхньої поведінки, діяльності, позиції у суспільстві. Самотність – суб'єктивне відчуття, особистість може розглядати його з двох сторін: як проблему чи як звичайний стан. Особливості сприймання цього почуття може залежати від різних чинників: типу темпераменту, характеру, індивідуальних особливостей ЦНС, моделі взаємовідносин у сім'ї, робочому колективі та ін.

Думка про те, що визнання власної самотності та наявність здатність стійко її зустріти дозволяють людині будувати воістину людські відносини, засновані на любові, розумінні й довірі, зустрічається як у філософській, так і психологічній літературі. Може виникнути питання «а на основі чого ж ще можна будувати близькі стосунки, крім як не на любові і розумінні?» Оскільки це питання аж ніяк не пусте, він заслуговує того, щоб йому приділити місце на цих сторінках.

М.Бубер виділив два типи відносин: «Я-Ти» і «Я-Воно». Останній тип взаємозв'язку – це відносини без взаємності. Цьому Бубер протиставляє «Я-Ти» відносини, які побудовані на взаємній та включають переживання іншого. Відмінності між ці типами відносин лежать не тільки в їх природі, а й у тому, що є «Я» в кожному з них. При відносинах «Воно» людина не повністю перебувати в «відносинах» – вона утримує частину себе, тому що в цьому випадку вона займається категоризацією, аналізом і оцінкою про «Воно». Основний спосіб переживання «Я-Ти» відносин – діалог. У ньому «кожен з учасників має на увазі іншого чи інших з їх особливому бутті і звертається до них з наміром встановити живі взаємини між собою і їм».

Науковий керівник – Лупто С.Є., ст. викл.